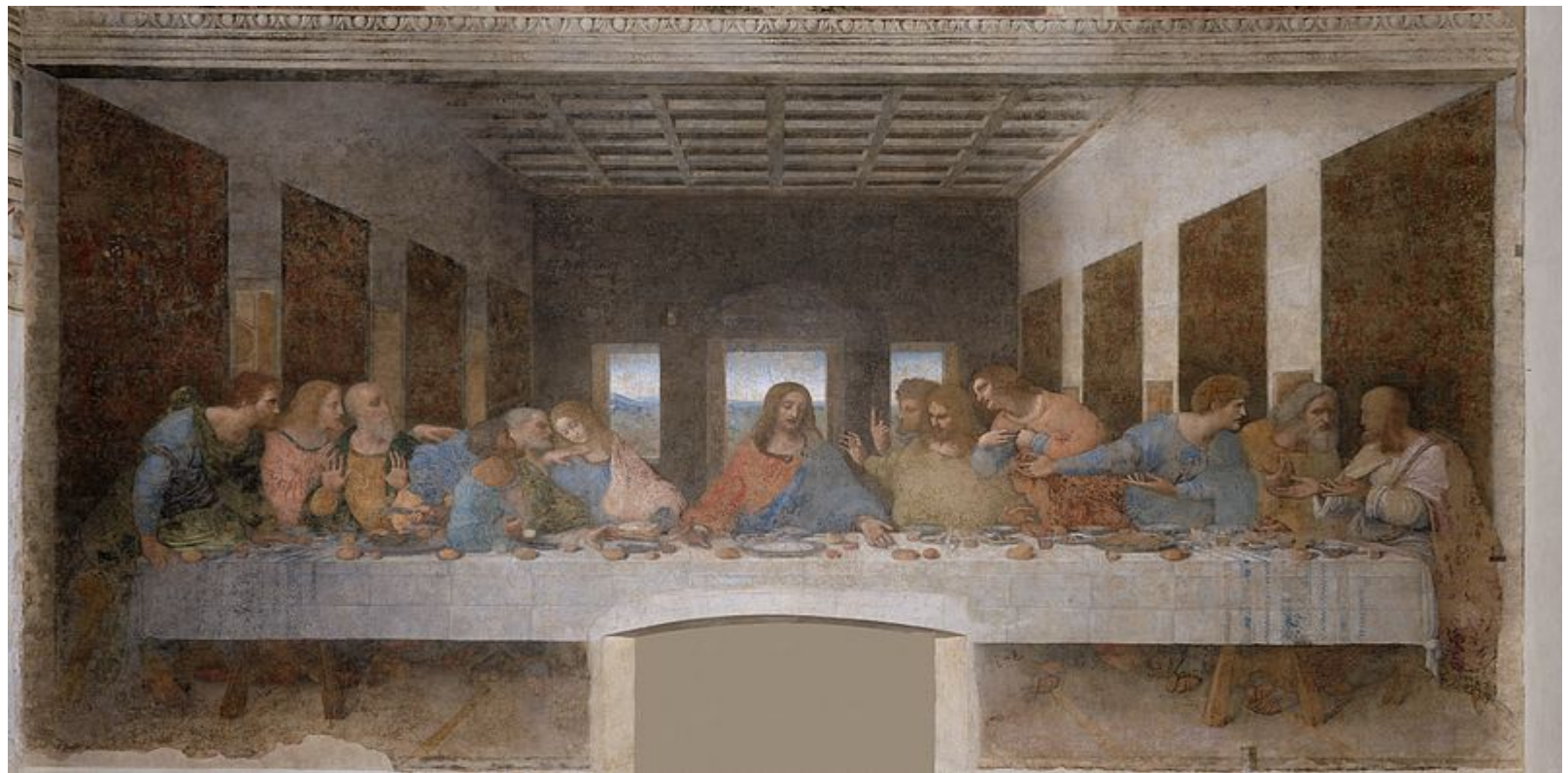
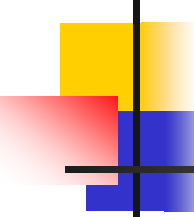

Reformace v Německu a německá selská válka

-
- Reformace v 16. stol. znamenala nápravu církve – pokračování husitských myšlenek – všechna moc patří prostému lidu, ne církvi a šlechtě!
-

- 1517 Martin Luther (profesor na saské univerzitě) vystoupil ve Wittenbergu proti prodávání odpustků. Chtěl zcela odstranit světskou vládu církve.
- Jako Hus zavedl přijímání z kalicha.
- Byl vyloučen z církve, jeho knihy se měly spálit.
- Azyl mu poskytl saský kurfiřt (volitel císaře) na hradě Wartburg.

Martin Luther

Hrad Wartburg

- **Thomas Müntzer** – pokračovatel Luthera.
- Roku 1521 přijel do Čech (na pozvání univerzity).
Hodlal zde vybudovat „říši bratrské rovnosti na Zemi“, jak o ní kdysi snili táborité. Kázal v Betlémské kapli v Praze a jeho *Výzva k Pražanům* vyvolala útoky proti klášterům; nakonec byl nucen Prahu opustit (byl pro české kališníky příliš buřičský).
- 1524 vypukla selská válka ve středním Německu – úplné odstranění feudálního vykořisťování.
- K nejvýznamnějším střetům selské války patří bitva u Frankenhausenu r. 1525, kde byli poraženi povstalí Durynčané pod vedením Tomáše Müntzera.
Sám Müntzer byl popraven 27. května 1525 v Mühlhausenu.

Boj proti katolické církvi se spojil s bojem proti feudálům

Hlavní území zasažená povstáním

Thomas Müntzer

Šíření reformace do evropských států

Jan Kalvín - byl švýcarský teolog francouzského původu, nejvýznamnější představitel křesťanské reformace 16. století, zakladatel kalvinismu.

- Doporučoval prospěšnou práci a podnikání – rozvoj kapitalistických výrobních i společenských vztahů. Smysl lidského života je v práci.
- Reformační učení získalo mnoho příznivců v řadě zemí – zbavení moci církve a přivlastnění si jejího majetku.
- Odpůrci kalvínství však byli nemilosrdně trestáni stejně jako kacíři v katolické církvi.

Státní náboženství - (luteránství a kalvinismus) se stalo v severských státech – Dánsko (Norsko, Island), Švédsko (Finsko).

Jan Kalvín 1509 - 1564

- Ve švýcarské Ženevě vytvořil nový program, který zaujal podnikavé měšťany.
- I panovníci těchto států viděli možnost, jak se zbavit silné církve a zmocnit se jejího majetku.

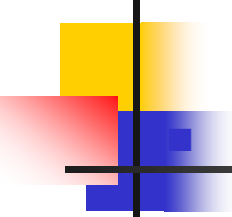
Situace v Anglii

Jindřich VIII. Tudor

- Jindřich VIII. vládl 1509 – 1547. Záminkou k odtržení Anglie od římské církve se stal papežův nesouhlas s jeho rozvodem s Kateřinou Aragonskou.
- Prohlásil se hlavu anglikánské církve, zabavil majetek klášterů a zrušil jejich vliv na univerzity.

Situace ve sv. říši římské

■ **Císař Karel V.** se plně postavil na stranu katolické církve.

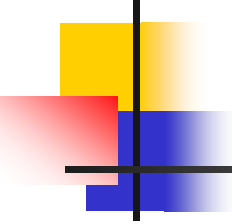
- Obával se o ztrátu své moci, kdyby všechna knížata přijala reformaci.
- Využíval peněz, které jako španělský král měl z dobytých území v Americe.
- Podnikl válečnou výpravu proti luteránským knížatům a porazil je.
- Na stranu německých protestantů se postavil francouzský král, který se obával rozpínavosti Habsburků.
- Roku 1555 byl ve městě Augsburgu podepsán mír mezi protestanty a katolíky.
- Německo se trvale rozdělilo na část protestantskou (sever, východ) a katolickou (jih, západ).

upřesňuji

- „*Nad mojí říší Slunce nezapadá*“
- Karel V. pocházel z rodu Habsburků a byl prvním španělským králem z této dynastie.
- Vládl v letech 1519 – 1556.
- Jeho dědečkem byl Ferdinand Aragonský.

Karel V. Habsburský – císař sv. říše římské a španělský král

Reakce katolické církve

- Papež Pavel III. svolal do Tridentu koncil – jak čelit reformaci?
- Přijal opatření proti nejčastějším nepravostem - Koncil učinil přítrž zneužívání církevní moci a zavedl disciplinární reformu, která zahrnovala i odpustky, stav řádů, vzdělání kléru, rezidence biskupů a zákaz soubojů.
- Byl založen jezuitský řád – šíření katolické víry v protestantských zemích.

Tridentský koncil

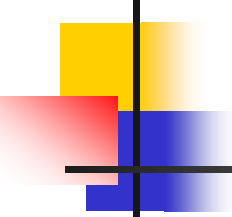

Jezuitský řád – Tovaryšstvo Ježíšovo

- **Tovaryšstvo Ježíšovo, jezuitský řád**) je jeden z největších a nejvýznamnějších řeholních řádů římskokatolické církve. Založen byl sv. Ignácem z Loyoly roku 1534 a stal se jedním z nejvlivnějších řádů světa.

Sv. Ignác z Loyoly, zakladatel Tovaryšstva Ježíšova

Shrnutí učiva

- Úsilí o reformu církve vedlo k jejímu definitivnímu rozdělení. Víra katolíků a protestantů (kališníků, evangelíků, luteránů, kalvinistů) vychází ze stejných křesťanských základů.
- Liší se v organizace církve a pohledu na některé náboženské otázky (přijímání pod jednou, pod obojí, otázka svaté trojice, atd.